دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنيف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعة العلوم الاسلامیة علامہ محمد یوسف بنوری ٹاؤن کراچی

Ketabton.com

خوروُنکے

اسلامی ادبی تولنه

یونیورستی روډ مردان 0312-9818511

مسائل دَ مونځ منظوم

تصنيف

ابوالقاسم احمد علی مردانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنيف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعة العلوم الاسلامیة علامه محمد یوسف بنوری ټاؤن کراچي

ناشر

اسلامی ادبی تولنه مردان

بسم الله الرحمٰن الرحیم

وَ صلی الله تعالیٰ علی النّبی الامّی

حمد باري تعالیٰ

په نامه مې ستا مولا! نن ابتدا کړه
چې زمونږ دَ پاره تا پیدا دُنیا کړه
په کښې نمر سپوږمې پیدا کړل تا هم ستوري
جوړه تا ورسره دلته کښې ښُکلا کړه
غرونه، ونې بوټې تا دلته پیدا کړل
په مارغانو تا حسینه پاس فضا کړه
سیلابونه، دریانه چې بهیږي
همه واړه ستا دَ حکم اقتدا کړه
هریو ستا نه مدد غواړي لویه خدایه
تیارهٔ ختمه همیشه تا په رڼا کړه
دَ حکمت نه خالي نهٔ دے دا جهان
کهٔ پیدا ورله دي ورځ هم دَ فنا کړه
رَبّه! ستا په هریو څیز کښې حکمت پټ دے
سلسله کهٔ شورو تا دَ انبیاء کړه
نبوت تا شورو کړي له آدمؑ نه
بنده تا دا سلسله په مصطفیٰ ﷺ کړه
ورله تا ورکړے رَبّه! حق کتاب دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې تاورته نادان سړیه! شا کړه
په کښې رب اصول راکړي ټول دَ ژوند دي
هوښیارانو ورسره مدام وفا کړه
دا بُنیاد دَ شریعت دَ دین اسلام دے
نادانو ورسره دلته جفا کړه
ما احمد علي! په دي یقین ساتلے
ورسره مې ختمه پاس دغه وینا کړه

....

زما عقیده

ما ایمان راوړے دے په ربّ غفار
چې تنها دے ټول زما پروردیګار
فریښتو باندې یقین لرم ایمان
عبادت کوي په جمع دَ سبحان
کتابونه چې نازل دي له اَسمانه
زۀ ایمان لرم په ټولو له پخوانه
رسولان چې دغه څومره په جهان دي
شامل ټول زما هروختې په ایمان دي
زۀ ایمان لرم په ورځ هم دَ قیامت
دا منمه هرطرف ته حقیقت
هم مالك دَ خیر او شر دے یو اللّٰه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هر څه پوره خبر دے یو الله
په تقدیر لرم ایمان پوره یقین
عقیده ساتمه دغه بهترین
مخلوقات به پس له مرګه جمع کیږی
له دې ټولو نه کامل ایمان جوړیږی
په الله ایمان لرم زه په دا شان
لکه څنګ چې په نومونو دے بیان
څنګ منلی ما دَ ربّ چې صفات دی
قبول کړی ورسره ما احکامات دی
زۀ په ژبه مدام کوومه دا اقرار
هم په پټه دا منمه هم په جار
مختصر دے ایمان دَ مسلمان
ما الحمد علی کړۀ ذکر په ښۀ شان

....

تقسیم دَ احکاماتو دَ اسلام
دَ اسلام احکام بیان چې د دُنیا دی
شریعت کښې څۀ روا او ناروا دی
دغه دوه قسمونه دی په شریعت کښې
موجود ټول دی مسلمانه! عبادت کښې
په روا کښې فرائض او واجبات دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره په څنګ سنت مستحبات دي
دا روا کارونه ټول شول څلور
ناروا دي علاوه ددې نه نور
دا کارونه ټولو څلورلري ثواب
پرېښودلو کښې دَ څنو شته عذاب
ناروا کارونه دوه ددين اسلام دي
مکروهاب ورسره په څنګ حرام دي
بل يو قسم شته مباح ددې دُنيا
دَروا او ناروا نه ټول جُدا
پرېښودل کوُل ئې دواړه برابر دي
عالمان داسې کارونو نه خبر دي

....

فرض

اول فرض ضروري په هر مقام دے
دا لازم په هر بشر په خاص او عام دے
ميلاويږي په کوُلو ئې ثواب
پرېښودلو کښې ئې شته دے ډېر عذاب
دا دليل سره ثابت بنه دَ قوي نه
په دليل سره ثابت وي له قطعي نه
فرضيت نه چې ددغې کړي انکار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخالف شي دَ مولا پروردیګار
بې له عذره چې څوك پرېږدي دا عمل
عذابونه ورله شته په هر محل
بې له عذره چې دا پرېږدي مسلمان
فاسق کیږي ورسره هر یو انسان
مستحق به ورسره شي دَ عذاب
هم محروم به په دُنیا شي له ثواب
په دوه قسمه دغه فرض د دُنیا دي
یو دَ بل نه ښه پوره پوره جدا دي
فرض عین سره یادیږي اول قسم
هر طرف ته ادا کیږي اول قسم
دا لازم په هر بشر وي دَ هر در
په شرطونو چې وي څوك ښهٔ برابر
چې له چا دغه پاتې په دُنیا شي
مستحق دَ عذابونو دَ مولا شي
فرض عین په هر بشر فرض تمام وي
هر بشر باندې لازم په خپل مقام وي
مثال دا لري پنځه وخته مونځونه
ورکوي چې په دُنیا څوك زکاتونه
نور هم ډېر شته مثالونه په هر دار

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبـــروُی ځـــان هـــمیشـــــه دلتــــــه هــوښیـــار
کــــفــــــایـــــه قسـم دے دَویــم دَ شــریـعــت
مسـلـمــان تـــه دے مـعـلـوم ئــي حـقیـقـت
کــــفــــــایـــــه فــرض نـــه وی پــــه هـــر بشــر
هـــر مــؤمــن ئــي دے لــــه حــکـم نـــه خبــر
جــــنـــــازه ددي مثــــال پــــــه هـــر قــدم دے
حــکــم نـــه ئــي خبــردار دغـــه عــاَلـم دے
دوه قســـمــونــــه شــول دَ فـــرض زمـــا وروره !
کتـــابـونــــه بـــه تــفـصیـل لــره نـور گـوره
چــي لـــه فــرضـونــه منکــروی نو کــافـر دے
ورلــــه حــکــم دغـــه هــرخـواتـــه ظــاهــر دے

....

واجب

فـــرض پســـے واجبـــات دی مسـلـمــانــــه !
لازمــــی دا احــکـــامـــات دی قــدردانــــه
واجبــــات هــغـــه کـــارونـــه دَ اسـلام دی
چــي لازم پـــه هــر بشــر پـــه خــاص او عــام دی
پــــه ظــنـــی دلیـل ثــابــت چــي پــه دُنیــا وی
دا واجـــب بــــه هـــر طــرف تـــه خــامـخـا وی
پــریښــودو کښــي ئــي عــذاب شتـــه مسلمـان لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـریښـودو کښـې ئـې عـذاب شتـه هر انسـان لـه
دَ واجـب مـنـکـر کـافـر نـه دے اسـلام کښـې
دغـه حـکـم مـا لـیـدلـی پـه احـکـام کښـې
پـریښـودونـکـې ئـې فـاسـق پـه هـر قـدم دے
دغـه حـکـم ښـهٔ ښـکـاره ددې عـالَـم دے

....

سنت

دریـم سـنـت دے پـه واجـب پسـے انسـانـه!
طـریـقـه دَ پیـغـمبـر ﷺ ده را روانـه
هـغـه کـار چـې کـړے وی زمـونـږ رسـول ﷺ
یـا گـفـتـار چـې کـړے وی زمـونـږ رسـول ﷺ
ورتـه وائـی دَ رسـول الـلّـه ﷺ سـنـت
یـا خـامـوشـه پـه یو کـار شـی پـاك حـضـرت
دا عـمـل دا طـریـقـه ښـکـاره سـنـت ده
دا حـصـه زمـونـږ د دیـن دَ شـریـعـت ده
پـه دوه قسـمـه کښـې تـقسیـم دغـه سنـت دے
هـغـه کار چـې نقـل شـوے لـه حضرت ﷺ دے
کـهٔ ئـې پـریښـې وی یو ځـلـې پـه دُنـیـا کښـې
دغـه غیـر مـؤکـده شـو پـه ویـنـا کښـې
مـؤکـد هـغـه سـنـت دَ پیـغـمبـر ﷺ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې واجبو ته نږدې په لر او بر دي
پرېښودلو کښې ګناه ئې په جهان ده
حق حصه زمونږ دَ دين دَ حق ايمان ده
مستحق دے هغه کس دَ ملامت
چې څوك پرېږدي په دُنيا دغه سنت
هم محروم به وي هغه له شفاعت نه
په محشر کښې دَ حضور ﷺ دَ محبت نه
دا سنت مؤکده په هر قدم دے
ښۀ پوره پوره خبر له دي عالَم دے
پرېښودلو کښې چې نۀ لري عذاب
هغه غير مؤکده دے په هر باب
بس ثواب دے ګټه ټوله دَ جهان ده
دا ښکلا ده هم زړه دَ مسلمان ده
هر سنت کښې دَ محشر ګټه پرته ده
هر بشر له برابر ګټه پرته ده

....

مستحب

په سنت پسے نمبر دَ مستحب دے
شريعت کښې بهتر غوره په طلب دے
چې ثابت ئې فضيلت دے شريعت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــان خبــرکـــړه ددې کـــارلـــه حقيـقـت نـــه
پـــريښـــودلـــو کښـــې هيـــڅ نـــه لـــرى عـذاب
مستـــحـــب دے چـــې کـــوُل ئـــې وى ثـــواب
مستـــحـــب بـــاندې راضـــى مـدام اَللّٰـــه وى
ورســـره دَ مـــصـــطـــفـــىٰ ﷺ شـــامـل رضـــا وى
ثـــوابـــونـــه ددې کـــار شتـــه طـلبـګـــارلـــه
نـــعـتـــونـــه ددې کـــار شتـــه طـلبـګـــارلـــه
ګـــنـــاه ګـــارنـــه دے چـــې پـــريـــږدى مستـحـب
نـــه دَ ربَ دے دَ خـــفـــګـــان چـــالـــه سبـــب
مستـــحـــب لـــرى لـــوئـــې شـــان دا حـقيـقـت
دَ مـــحـشـــر دَ پـــاره حُـســـن دے عـــزت

....

خلاصه

دا ځـــلـــور کـــارونـــه تـــول دى دَ کـــوُلـــو
نـــهٔ دى نـــهٔ دى پـــه هيـــڅ شـــان دَ پـــريښـــودلـــو
يـــو شـــو فـــرض بـــل واجـــب بـــل دے ســنـــت
مستـــحـــب کـــار ځـــلـــورم دَ شـــريـــعـــت
دَ کـــوُلـــو دا کـــارونـــه پـــه جـهـــان دى
رنـــاګـــانـــې هـــريـشـــر لـــه دَ ايـمـــان دى

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

منع کړي څه کارونه شریعت دي
ناروا کېږي ټول شامل په حقیقت دي
په حرام سره یادیږي هغه کار
چې خوښ نه وي دَ مولا پروردیګار
چې ئې منع په دلیل ښکاره قوي وي
لري لري تاله تلل چې ضروري وي
ځان خبر ساته چې هغه کار حرام دے
چې دَ زهرو په شان نوم ئې ټول تمام دے
دَ حرامو نه منکر سړي کافر دے
دغه حکم دَ اسلام ښکاره ظاهر دے
مستحق دَ هر عذاب په قدم دے
مبتلا چې په کېږي کُوم بني أدم دے
دَ فاسق په نامه یاد په هر قدم دے
هر طرف ته ورته غم دے هم تورتم دے

....

مکروه تحریمي

هغه کار چې شریعت کېږي نه خوښیږي
په مکروه سره په نوم مدام یادیږي
که مکروه وي تحریمي په کېږي عذاب شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــنـــزیهـــی کښــې کــمـيــدل دَ حـق ثــواب شتـــه
چـــې ثـــــابــــت وي پـــــــه دليــــل ســـــره دَ ظـــن
دَ عـــــذاب مستـــــحـــــق کيـــــږی هـــغـــــــه تـــن
تـــحـــريـــمـــی کـــاروونـــــه هـــغـــــه دَ دُنيـــا وي
چـــې نـــاخـــوښـــه شـــريـــعـــت کښــې دَ مـــولا وي
تـــول مـــکـــــروهِ تـــحـــريـــمـــی دَ ددې عـــالَـــم دی
نــــاروا دغـــــــه کــــــاروونـــــه دَ تــــورتـــم دی

مکروهِ تنزيهی

پـــريښـــودلـــو کښـــې چـــې کـــلـــه ئـــې ثـــواب وي
پــــــه کـــولـــو نــــه ســـزا نــــه ئـــې عـــذاب وي
پـــريښـــودل چـــې کـــلــــه غـــوره دَيـــو کـــار وي
پـــريښـــودل چـــې کـــلــــه غـــوره ديـــو لار وي
دا مــــکـــــروهِ تـــــنـــــزيهـــــی دے زمـــــا وروره!
مثــــالـــونـــــه ورلـــــه تـــــهٔ خپـــلـــــه اوُګـــوره

دَ اودس طريقه

طـــــــريــــــقـــــــه دا ســــــې بيـــــــان ده دَ اودس
چـــې دَ مـــونـــځ کـــړي اراده کـــلـــــه يـــو کَـــــس
لـــوښـــی پـــاك کښـــې، اوُبـــهٔ پـــاکـــې مسلمـــانـــه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخستل اول پکار دي اے انسانه!
هم پاك والے ضروري دے دَ مكان
چي ګنده ورسره نه شي دا انسان
په طرف دَ قبلې ناسته ده اول
خيال ساتل دي دَ پاكي په هر محل
ښه په ښكلي انداز ناسته ده پكار
په مزه اَودس كوي هوښيار
انغښتل دَ خپل لوستونو په اول دي
بسم الله ورپسې وروستو بيا وئيل دي
هر عمل دے دا ثابت له شريعت نه
ځان خبر كړه دَ اودس له حقيقت نه
بيا لاسونه متو پورې تول وينځل دي
ښه پوره پوره ورسره تول مږل دي
خله كښې دري ځلي اُوبه دي اچول بيا
ورسره دي برابر مسواك كول بيا
كه مسواك وي نو مسواك كول بهتر دي
لوئي واړه ئي فضيلت نه ښه خبر دي
بيا دي پوزه كنګالول پوره دري ځله
صفا كول په ښه انداز ده پوزه خپله
ورپسې دَ پوره مخ تالَه وينځل دي

په لاسو سره مخ پوره مږل دی
دَ يو غوږ نه دَ بل غوږ پوري انسانه
حد دَ مخ دے ځان كړه مسلمانه
دَ تندی سره دَ ځني لاندي تول
په وينځولو کښي دی تاله شاملول
بيا لاسونه دی وينځل تر څنګلانو
ځان ساتي خبر له دغي مؤمنانو !
دَ سر مسح وريسي په شريعت شته
دَ اودس دا طريقه په دي حقيقت شته
وريسے دَ خپو وينځل په مسلمان دی
په ترتيب ما ذكر كړي په جهان دی
اول ښي اندام وينځل دی په هر مقام دی
دا واضحه تول حكمونه دَ اسلام دی

....

دَ استنجا بيان

ګندګي سره پليت چي دا بدن وي
استنجا هله لازم په دغي تن وي
كهٔ اُوبه وي نو اُوبه دي استعمال كړي
ګندګي له تن نه ختمه دي هر حال كړي
كهٔ وي بولو ته څوك ناست ميدان صحرا كښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استــعــمــال دي كـړي بيــا الـوتـه استـنـجـاء كـښـي
چـــي پـــاك والـــے كـــلـــه راشـــي پـــه جـهـــان
استـــجـــــاء شـــولـــــه پـــوره ددي انســـــان

دَاستنجا مكروهات

پـه كيـړه هـم پـه كـوئيـلـه چـي استـنـجـاء كـړي
ځـان خبـر كـړه دي مـكـروه كـړي نـاروا كـړي
دَ كــاغــذ استــعــمــال مـنـع دے اسـلام كـښـي
حــكــم دغــه مــاليــدلـي پـه احـكـام كـښـي
پـــه هــډوكــي بــانــدي مــنــع استــنـجــا ده
فيــصــلــه دَ شــريــعــت دا پــه دُنيــا ده
استــعــمــال پــه كـښــي دَ ســوتــي نــاروا دے
چــاســره چــي استــنـجــا لــه پــه دُنيــا دے
استــعــمــال دَ ګــنـدګـي كـښـي كـراهـت شتــه
حــكــم دغــه ښــه ښـكــاره دَ شـريـعـت شتــه
استــعــمــال دَ ښـي لاس مـنـع دے هـر چـالــه
چـي څـوك لاړشـي پـه دُنيـا كـښـي استـنـجـاء لـه
دَ اســلام دَ شــريــعــت دا فيــصــلــه ده
دَ مــكــروه اعــمــالــو بــره تــذكــره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اودس څلور فرض

مخ پسې لاسونه مسح بیا د سر
دواړه خپې وینځل دي فرض برابر
دغه فرض د اودس دي ټول څلور
نیشته نیشته علاوه ددې نه نور
که یو پاتې شو له دې نه ناتمام دے
دا اودس چې دلته کړے خاص او عام دے
ښه پوره پوره وینځل دي د ټول مخ
ښه پوره پوره مښل دي د ټول مخ
اول فرض په اودس کښې دغه یاد کړه
مخ پسې دواړه لاسونه خپل وینځل دي
د څنګلو سره دا پوره مښل دي
بیا د سر مسح پکار ده ټوله ټوله
فرض دا په هر دربار ده ټوله ټوله
څلورمه حصه مسح حق د سر ده
فرائضو کښې په شمیر کړے هر بشر ده
د ګټو سره د خپو وینځل لازم دي
دا په پاکو په اوبو وینځل لازم دي
دا څلور شول د اودس فرض تمام
ځان خبر دې کړي له دې نه خاص او عام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ اودس سنت

په شمير ديارلس په اودس کښي ټول سنت دي
دغه ټول مقرر کړي شريعت دي
په اول کښي هميشه دَ ټولو نيت وي
چاته ياد چي دَ رسول الله ﷺ سنت وي
بسم الله وئيل سنت دَ پيغمبر ﷺ دي
هوښيارانو ته ده پته ښه خبر دي
وينځل دري پيري لاسونه په جهان شته
په سنتو کښي دَ خوږ نبي سلطان ﷺ شته
دَ اودس په سنتونو کښي مسواك دے
علامت دَ نيك عمله سړي پاك دے
خُله وينځل مسنون دی دري ځلي هر چاله
چي راځی درته په مينه هرڅوك خواله
په سنتو کښي دَ ږيرے هم خلال دے
ورسره ئي دَ وجود دَ تن جمال دے
اوبه دري ځلي دَ پوزي هم سنت دي
څومره ښکلی دا اعمال دَ شريعت دي
تل وينځل دی دري ځلي دَ هر اندام
په سنتو کښي راغلی دا مدام
په سنتو کښي پوره مسح دَ سر ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوے طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده
دغوړونو مسح شته دے هر بشر له
حکم دغه دے غریب له هر افسر له
په اودس کښې بل سنت موجود ترتیب دے
نقل شوې دا ترتیب له ربّ حبیب دے
هم خلال دَ ګوتو تولو دے سنت
دا حصه ده په دُنیا دَ شریعت
مسلسل اودس کول مسنون عمل دے
دغه شمیر ورسره تل په هر محل دے

....

دَ اودس مستحبات

تول پنځه خیزه اودس کښې مستحب دی
خوښ په هر مقام دُنیا کښې دا دَ ربّ دی
ښې طرف نه شورو کول مدام اودس
مسنون دغه دے عمل دَ هر یو کس
دَ څټ مسح شریعت کښې مستحب ده
مسئله زمونږه دا هم دَ مذهب ده
په اودس کښې مدد نه اخستل بل نه
مستحب دی مدد نه اخستل خپل نه
دا رنګ ناسته په صفا مقام اُوچته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب دغه عمل دے نیك سیرته!

....

دَ اودس مکروهات

پـه اودس کښې شته مکروه څیزونه ډیر
مسلمانه یاد ساته ، نشي دې هیر
پـه ګنده ځائي کښې اودس کوُل انسان لـه
دا مکروه عمل راغلے مسلمان لـه
صفائی کوُل دَ پوزے پـه ښی لاس
دا مکروه ګڼي چې څوك لري احساس
بیا خبرې پـه اودس کښې دَ دُنیا هم
مکروهاتو کښې ده شمیر دغه وینا هم
هر اودس چې دَ سنتو وی خلاف
مکروه حکم هرطرف تـه لري صاف
مکروهات دی دَ اودس دغه څلور
علاوه ددې نـه شتـه پـه جهان نور

....

نواقض دَ اودس (دَ اودس دَ ماتیدو څیزونه)

چې څـه څیز شی لـه بدن نـه رابهر
ورسره اودس ماتیږي دَ بشر
هم ماتیږي پـه هوا بدبُو اودس

(c) ketabton.com: The Digital Library

خامخا به کړي اودس داسي هر کس
مونځ کښي زور سره خندا دَ هر بشر
ماتوي اَودس دُنيا کښي برابر
په الُتهو اَودس ماتيږي هر طرف ته
دغه حکم بيانيږي هر طرف ته
دَ انسان نه چي مجنون جوړ شي دُنيا کښي
اودس مات شي ورسره په ابتدا کښي
وينه شي چي له بدنه رابهر
اَ ودس مات شي ورسره دَ هر بشر
ګندګي ، زوي بهر شي چي له تن نه
دي سبب دَ اودس ماتي له بدن نه
هغه خوب چي وي په ملاسته يا په ډډه
ورسره اودس ماتيږي مخاطبه!
بيهوشي سره ماتيږي هر اودس
ناخبره چي له ځان نه شي يو کس
تول اته شول صورتونه دَ جهان
اودس دي سره ماتيږي دَ انسان

دَ غسل طريقه

طريقه دَ غسل شته په شريعت کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیان شوي دَ نبي ﷺ ده په سیرت کښې
په وینځلو دَ خپل لاسو ابتدا کړه
آغاز دي سره دَ غسل په دُنیا کړه
دَ خپل تن نه ګندګی لرې کړه وروره!
دَ بدن نه ګندګی لرې کړه وروره!
استنجا وریسې بیا په خاص او عام شته
طریقه داسې موجود ټوله تمام شته
اَودس اُوکړه وریسې پوره تمام
دا مسنون عمل هیر نهٔ کړې دَ اسلام
اُوبه واچوه بدن باندې بیا وروره!
اُوبه واچوه ټول تن باندې بیا وروره!
پاتې نشي چې اوچ ځائي دې په بدن کښې
طریقه دغه موجود ده هر وطن کښې
اُوبه واچوه درې ځله په بدن خپل
چې اوچ پاتې درنه نشي دغه تن خپل
دَبدن مرل په لاسو دي پکار
دا دَ غسل طریقه ده په هر دار
هم په خله او پوزه کښې اُوبه اوچول دي
طریقه دَشریعت دا نقل کُول دي
دا کامله طریقه شوله دَ غسل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کامله تذکره شوله دَ غسل

....

دَ غسل فرائض

دري په غسل کښې ټول فرض په جهان دي
ښه خبر له دغې فرضو عاقلان دي
کنګالول دَ خلې اول فرض کړه ياد
دي سره دَغسل کېږده خپل بُنياد
بيا په پوزه کښې اُوبه اچول دي فرض
ښه انداز سره دا ښه اچول دي فرض
ټول بدن بيا په اُوبو پوره لمدول دي
هميشه داسې هر خواته غُسل کول دي
دري دا فرض شول تمام دَ شريعت
ياد ساته په هر مقام دا هر ساعت

....

دغسل سنت

ټول په غسل کښې پنځه سنت بيان دي
ناخبره خلق واړه نادان دي
دَ بندونو پورې لاس دا خپل وينځل دي
ناپاکي له خپل بدن نه لرې کول دي
هم دَغسل نيت مسنون په کښې تمام دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حکم ښهٔ ښکاره د دين اسلام دے
مخکښي غسل نه اَودس کول مسنون دي
رناګاني هر بشر له دَ ژوندون دي
دَ اوبو هم بهيدل په تن سنت دي
عاقلان پوره خبر له شريعت دي
طريقه دَ هر مسنون غسل دَ پاره
فائده واخله دَ احمد تهٔ له اشعاره

دَ غسل مکروهات

تول په غسل کښي مکروه دي ځلور کاره
ياد کړهٔ ، تهٔ کهٔ ئي دَ علم طلبګاره
په بدن چي کپړي نه وي بيا کلام
منع دلته شريعت کښي دے تمام
مخ قبله ته يا قبلي ته شا کول
مکروه دا دي هر بشر له دا کول
هريو غسل دَ سنت چي وي خلاف
مکروه حکم هلته کښي مدام وي صاف
هم زيات والے دَ اوبو دَ استعمال
مکروه دي ، چي څوك ئي نه ساتي نن خيال
دا مکروه اعمال دَ غسل شول تمام

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیال پکار دے چې ساتی ددې عوام

....

دغسل قسمونه

په درې قسمه باندې غسل د انسان دے
مستحب ، سنت یا فرض په جهان دے
کله کله په واجب فرض یا دیږی
په انسان چې غسل کله لازمیږی
غسل نوم دے لمدول دَ ټول بدن
بهیدل دی دَ اوبو په دغې تن
ورسره شته مضمضه هم استنشاق
بهترین دغه عمل دے په أفاق

....

بیان دَ فرض او واجب غسل

زنانه باندې چې تیرشی حیض نفاس
فرض غسل په تکمیل شی په احساس
چې منی شی په شهوت له تن بهر
غسل دلته واجبیږی په بشر
څنګه غسل چې مذکور په مراتب دے
په دُخول دَ حشفې سره واجب دے
واجبیږی غسل هم په احتلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

يـــاد ســـاتـــــه درتــــه هيـــر نشـــي دا احـــكـــام

چـــي ګـــنـــده شـــي دَ انســـان خـوب كښـــي بـــدن

ورتـــــه ځـــائـــي ګـــنـــده مـعـلـوم نـــه وي دَ تـــن

غســــل هـــم ورســــــره دلتـــــــه واجيـــــبږي

چـي انســـان تـــه ګـنـده ځـائـي نـه معلوميـږي

بشـــر هـغـــه چـي رخـصـــت شـي لـــه دُنيـا نـــه

غســـل وركـــړه ورلـــه دلتـــه كښـــي انســـانـــه!

دغـــــــه غســـل وركـــول دلتــــــه واجـــب دي

لازم دا مســـــلـــــمـــــان هــــريـــو طـــالــــب دي

....

مسنون غسل

دَ جـــمـــعـــي دَ ورځـــي غســـل دے مســـنـــون

پـــــه دُنيــــا چـــي تيـــروُے دلتـــــه ژونـدون

دَ وقـــوفِ عـــرفـــــات غســـل پـــكـــــار دے

پـــــه ســـنتـــو كښـــي دَ سيَـــدالابـــرار ﷺ دے

غســـل دا رنګ هـــريـــو مـــونـــځ لـــــه دَ اختـــر

مســـنـــون دغـــــه دے عـــمـــل دَ پيـــغـــمبـــر ﷺ

مســـــنــــون غســــل دے احــــرام لـــــره مـــدام

دا عــــمـــــل دے دلتـــــه كښـــي كـــوي عـــوام

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب غسل

پس دَ مړي لامبولو نه انسانه!
غسل اوُکړه مستحب اے مسلمانه!
سپوږمي اوُنیسي چي تندر دَ اسمان
مستحب ورسره غسل دے بیان
دَ صلوٰة الاستسقاء دَ مونځ دَ پاره
شته دے غسل مستحب عاقل هوښیاره
نور ددې نه علاوه ډیر مقامات دي
شامل هغه ټول زمونږ په عبادات دي

....

دَ تیمم بیان

اول فرض تیمم دَ پاره نیت دے
حکم دا مونږ ته راکړے شریعت دے
دوه ضربونه بل یو حکم دَ جهان دے
امر کړے مونږ دا ته غني سبحان دے
دواړه لاسه په خورو پوره وهل دي
بیا لاسونه ټول په مخ پوره مږل دي
دوباره وهل دي بیا په خورو لاس
چي په شان لکه دَ نیت لري اساس
لاس په لاسو دي راښکل ترڅنګونانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــان کــړه پــوهــــه لـــه نيـکـــانو صــالـحـانو
دغـــــــــه درې فـــــرض دي تـــول دَ تيــــمــــم
ضـــــرورت وخــــت کښــــي دي كـــول دَ تيــــمــــم

دَ تيمم متفرق حكمونه

چــې شـــي ويــلـــي اويـــا اُوســوځـــي پـــه اُور
هـغـــه سپيــن كـــۀ جهــان وى يــا كـــۀ تــور
تيــمــم پــــه هـغـــي نـــه كيـــږي انســانـــه !
نـــور خيـــزونـــه لټـــوه اے مســلــمــانـــه !
پــــاكــــــه خـــوره شــــړه دي لــــره پــكـــار ده
دا تــــحــــفــــه ډالــــي دَ حــق پــــروردېــګـــار ده

دَ مونځ طريقه

پــــه نــــامــــه دَ پــــاك سبــحـــان مــې ابتـدا ده
چـــې مـحــكــمــه ، ښــه صــادقــه ئــې وينــا ده
بيــــانـــــوومـــــه طــــريــــقـــه دَ مــونــځ ګــزار
دَ الـــلّـــــه نـــــه دَ مـــددیـــم طـــلــبـــګـــار
تــوفيــق راكـــړے اے مــولا ! دَ ښــه بيـــان
چـــې راضـــى رانـــه شـــے تـــه پـــه هـــر مـكــان
دا عـــمـــل زمـــا تـــوښـــه چـــې دَ مـحشــر شـــى

(c) ketabton.com: The Digital Library

تول روښانه ورسره زما قبر شي
ناخبر له ره سبب دَ هدايت شي
ورسره ورته نصيب هر سعادت شي
رابيداره ورسره هر يو انسان شي
مستحق دَ نعمتونو په جهان شي
چي دَ مونځ په اراده اُدرېږي ربَ ته
توجه دي هر ساعت لري ادب ته
په اخلاص په توجو به دي اُودرېږي
دي سره دَ مونځ آغازوي شورو كيږي
مخ قبلې ته به كړي بيا دغه انسان
خيال ساتي به ورسره ددي بيان
كپړې، تن بدن به پاك ددي بشروي
پاك به هم دَ مونځ دَ پاره هغه دروي
دا شرطونه دي هر مونځ له ابتدا كښي
عبادت كوه مدام دَ دين رڼا كښي
مونځ ته اُوديږي چي كله يو انسان
خپل لاسونه به اُوچت كړي دَجهان
دا لاسونه تر غوږونو اُوچتول دي
دَ اسلام په احكاماتو عمل كول دي
ورسره به تكبير وائي مونځ گزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرضیت نه ددې نه کړي څوك انكار
ابتدا كښې دَهر مونځ الله اكبر دے

ورسره دَ مونځ آغاز په هريو در دے
دَ سجدې ځائې ته به ګوري دا انسان

مونځ ته اُودريږي چې كله مسلمان
دَ تكبيرِ تحريمې نه پس ثنا ده

طريقه دَ خوږ نبي دَ مصطفىٰ ﷺ ده
ثنا وائي به په پټه مسلمان

نقل شوے دا بيان دے په جهان
لوستل ورورستو له ثنا نه تسميه دي

بركتونه ورسره په هر حصه دي
تعوذ وريسې وروستو په جهان دے

هر طرف ته راپسې څكه شيطان دے
تعوذ وئيل راغلي دي سنت

ورسره دي له شيطان نه حفاظت
فاتحه وريسې وروستو دي لوستل

ځان له مونځ كښې دا په پټه دي وئيل
فاتحه مونځ كښې لوستل وروره! واجب دي

لازمي دغه يادول په هر طالب دي
تلاوت دَ فاتحې چې مكمل شي

دا سورت دَ فاتحي چي مكمل شي
وربسي آمين وئيل هرخوا مسنون دي
رنګاني بركتونه دَ ژوندون دي
په آمين پسي لوستل بيا دَ سورت دي
څوك خبر چي له مذهب له حقيقت دي
يو حصه دلته كافي ده تلاوت له
اسانتيا دغه راغلي دي اُمت له
دري آياته دي لوستل واړه تمام
يا آيت يو لوئي لوستل په دي مقام
دغه حكم دَ اسلام دَ شريعت دے
متفق په دي خبره ټول اُمت دے
دا واجب په هر بشر په لراو بردي
هوښياران له دي خبري ښه خبر دي
هر كله چي مكمله شي تلاوت
نو بدل به مونځ ګوزار كړي خپل حالت
دَ قيام نه به ركوع ته شي روان
قيام پاتي به پوره شي دَ جهان
ورسره به تكبير وائي دا ساعت
كوم ساعت چي بدلوي بشر حالت
په ركوع كښي دَ ركوع تسبيح لوستل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه په مينه محبت پوره وئيل دي

درې درې ځلې تسبيحات شته په رکوع کښې

ددې ډير زيات برکات شته په رکوع کښې

تل رکوع کښې دَ رکوع تسبيح مسنون ده

هر بشر له عطيه ددې ژوندون ده

په تسميع سره دي تلل ور له قيام له

دغه حکم دے راغلے خاص او عام له

ورپسې به په تحميد ژبه لمده کړي

دَ مولا به ښه په مينه تذکره کړي

که تسميع ده که تحميد دواړه سنت دي

دا ثابت پوره له شريعت دي

بيا سجدې ته به روان شی په دا شان

لکه ځی چې څوك ديدن له دَ جانان

ورسره به په تکبير ژبه لمده کړي

ربَ ته تيته دَ جهان به هر حصه کړي

تيټ په زمکه به مولا ته دا بشر شی

تندې، پوزه به زمکه برابر شی

دواړه لاسه به په زمکه ښۀ تمام وی

دَ سجدې دا طريقه دَ خاص او عام وی

ده سجده په مونځ کښې فرض مونځ ګزار له

لازمي دي اد کول غریب مالدار له
دغه شان بله سجده شته هر رکعت کښي
دوه سجدې دَ يو رکعت شوے شریعت کښي
هر سجدې ته په تکبیر سره دې تلل
ځان خبر کړه، هم خبر کړه پوره بل
دې سره به يو رکعت پوره تمام شي
ورپسي دَ بل رکعت شورو قيام شي
دَ سجدو مینځ جلسه په هر مقام شته
په سکون سره دا ناسته ښۀ تمام شته
دوه سجدو سره کامله به رکعت شي
دا توښه به په محشر دغه ساعت شي
بیا به اُودرېږي قیام ته دويم رکعت ته
په اخلاص سره دَ ژوند دي عبادت ته
اُودريدل دي په تکبير سره قيام ته
دغه حکم دے راغلي خاص او عام ته
دويم رکعت کښي به آغاز له بسم اللّٰه وي
ورپسي دَ فاتحي سورت به بيا وي
بيا آمين به وي سورت به وي رکعت کښي
خوند مزه شته دَ مولا په عبادت کښي
په تکبير سره به لاړ شي بيا رکوع ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

زده کـــړه دغـــه طـــریـقــــه لـــویـــو وروتــــه
پــــه رکـــوع کښــي تسبیـــح وائـــی ذ مـولا بــــه
وائــــی دغــــه تسبیـــحــــات اعـــلا ادنــــیٰ بــــه
دري ځــلــــي دغـــــه وئیــل پــــه دي مــقـــام دی
چــي خبــرلـــه خپـل نبــی ﷺ نــه لــه اسلام دی
پـــــه تســمیـــع ســـره بیـــا وروستـــو اُودریـدل دی
ورســــره یــــو ځــــائـــي تـــحـمیــد پـوره وئیــل دی
بیـا سـجـدي تــه پـه تـکبیـر بـه مونځ ګـوزار ځـی
اطـــمیــــنـــــان ســــره پــوره ورتـــــه تیـــار ځــــی
پـه سجده کښـي تسبـحیـات لـوستـل پـه شوق دی
دَ ثــواب دا کــلـــمــــات لـــوستـــل پـــه شـوق دی
بیــا جـلسـي تـــه پـــه تـکبیـر سـره ده نـاستـه
نــــه روا دلـتـــــه ولاړه ، نـــــه ده مــــلاستــــه
پـــه تـکبیـر سـره جلسـي نـه پـس بیـا تـلـل دی
پـــاك الـــلّـــه تــــه دا تـــنـدي خپـل لـګـوُل دی
ورســـره پـــوزه لـــګـــول دی پــــه ســجـدو کښـــي
بیــا مشـغـول کړه ځان ثنا کښـي پـه تسبو کښـي
تسبــحـــات پــوره دري ځـلــي شتـــه اسلام کښـــي
شك اُونــکـــړي دَ احـــمـــدعـــلـــی کـــلام کښـــي
بیــــا ده نــــاستــــه ، قــــاعـــده ده شـــریـــعـت کښــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شامله ده دَ مونځ په عبادت کښي

بیا وئیل التحیات دي هر بشر له

طریقه دَ مونځ راغلي لر او بر له

دوه رکعته کۀ وي مونځ نو بیا درود شته

ورپسي بیا دُعاګاني په وجود شته

بیا سلام سره به مونځ زمونږ تمام شي

هر بشر لره روا به بیا کلام شي

هر بشر لره روا به خوراك څكاك شي

روا دۀ له تجارت به دَ املاك شي

کۀ دَ دوونه زیات رکعته په جهان وي

طریقه به ئي هم بره دغه شان وي

بسم الله ده فاتحه او بیا آمین دے

هر عمل دَ شریعت غوره حسین دے

نیشته فرضو کښي آمین پسے سورت

چي وي دریم یا څلورم کله رکعت

نوره بره طریقه توله یوشان ده

ښۀ اسانه طریقه دَ مونځ بیان ده

دَ مونځ فرائض

تول پنځلس مونځ کښي فرض په بشر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووۀ دننه دي ، اته ترينه بهر دي
پتهوُل دي دَ بدن هر بشر له
فرض دغه په جهان شته لرا و برله
دَ بدن پاك والے فرض دے انسان له
مونځ چي كله كوي دلته مسلمان له
دَ مكان پاك فرض په جهان دے
مونځ ته كله چي ولاړ په دي انسان دے
په خپل وخت كښي اداكول دَ مونځ دي فرض
ركعتونه فرض تهول دَ مونځ دي فرض
دَ كپړو پاك والے فرض په انسان دے
مونځ ته كله چي ولاړيو مسلمان دے
په تكبيرِ تحريمي دَ مونځ آغاز
مونځ كښي فرض دے آغاز په دي انداز
استقبال دَ قبلي فرض دے هر چاله
كه دي شك وي لاړ شه لاړ شه خپل ملا له
نيت هم فرض دے هر مونځ له شريعت كښي
لازمي دے ضروري هر عبادت كښي
قيام فرض دے په مونځ كښي هر بشر له
روا نه دي پريښودل ئي لرا و بر له
دا په عذر سره هرخوا پاتي كيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ناسته حکماً دغه اداکیږي

قرات په مونځ کښي فرض دَ قرآن دے

ښه خبر له دي نه هريو مسلمان دے

رکوع فرض ده سجدي دواړه لازم دی

دا مونځونه ورسره دلته قائم دی

ناسته فرض ده دَ مونځ په اختتام کښي

دا حکمونه ټول موجود دی په اسلام کښي

په قعده اخيري ياده په دنيا ده

ناسته دغه ضروري تل په هر چا ده

په خپل قصد ارادي سره سلام هم

فرضيت کښي دے شمير شوے تل تمام هم

دغه فرض په هر مونځ کښي دَ جهان دی

ما احمد علی لیکلی دَ مردان دی

....

دَ مونځ واجبات

څلوارلس مونځ کښي واجبات په هرمقام دی

دغه ټول مقرر کړي چي اسلام دی

کړه دَ فرضو دوه رکعته مقرر

چي قراءت په کښي کوی دغه بشر (1)

دا واجب حکم هر خوا دَ شريعت دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښۀ خبر له دي نه دلته دا اُمت دے
فاتحه لوستل واجب دي هر بشر له (2)
دَ تصديق دَ پاره لاړ شه معتبر له
په اول دوو رکعتونو کښې سورت (3)
واجب حکم لري دغه هر ساعت
دَ سجدو په مينځ کښې ناسته په ښۀ شان (4)
جلسه مونځ کښې ده واجب په هر انسان
په قعده اُولىٰ کښې ناسته په هر در (5)
په مقدار دَ تشهد په لرا و بر
واجب ناسته ده په مونځ کښې هر بشر له
راشه دين له حقيقت له حق خبر له
په ارکانو کښې ترتيب په شريعت شته (6)
واجب حکم ورله دلته هر ساعت شته
دَ رکوع نه پس قومه چې اداکيږي (7)
سجده سهوئي په ترك تل لازميږي
تشهد دواړو قعدو کښې هم واجب دے (8)
ښه خبر له دي نه هر خواته طالب دے
فاتحې پسې واړه دري آياتونه (9)
يا واړه واړه لوستل دي سورتونه
يا وئيل دي وړپسې دَ لوئي آيت تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

په واجبو کېږي دے شمېر په شريعت تل
ضروري دے ورسره هم اطمينان
چې ادا شي په سکون ددين ارکان
يو واجب له واجباتو نه قنوت دے (10)
فاتحې کېږي په امام پسې سکوت دے (11)
تکبيرونه دي واجب دَ هر اختر (12)
ياد ساتې دغه دُنيا کېږي هر بشر
دَ خپل مونځ نه په سلام سره وتل (13)
واجب دي په حق کلام سره وتل
ماسختن په هر ورځې لوئي اختر کېږي (14)
هم په وترو په رمضان کېږي په سحر کېږي
دَ جمعې دَ تراوو هم دَ ماښام
تيز آواز سره لوستل دي په امام

ومونځ سنت

تول دي يوويشت سنتونه په قياس (معنیٰ اندازه)
اُوچتول دي دَ غوږونو پوري لاس (1)
دويم تلى چې دَ قبلې په استقبال شي (2)
ګتې ورسره چې پاتې په خپل حال شي (3)
نيغ ساتل دي دَ تکبير په وخت کېږي سر (4)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سنت دي دَ حضرت خير البشر ﷺ
لاس تړل عمل مسنون په هر مقام دے (5)
دا عمل پوره ثابت له دين اسلام دے
په شورو کښې دَ ثنا لوستل سنت دي (6)
دا اعمال دَ پاك نبي ﷺ دَ ټول سيرت دي
تعوذ مسنون عمل اول رکعت کښې (7)
ښه شوق سره لوستل اول رکعت کښې
تسميه په رکعت کښې ده مسنون (8)
رناګاني دا ښکلا ده دَ ژوندون
هم آمين سنت عمل دَ پيغمبر ﷺ دے (9)
پرهيزه سړي ښه پوره خبر دے
مَلا او سر دي برابر وي ستا رکوع کښې (10)
مدام ياد ساته هر خواته دا رکوع کښې
په قومه کښې دَ تسميع (11) سره تحميد (12)
دا مسنون اعمال دي ترك لري وعيد
په سجده کښې دي اول پنډې لګوُل (13)
بيا لاسونه خپل تندي برابروُل
ګسه خپه دي خوروُل په لر او بر
چې جلسه (14) يا قعده (15) کړي يو بشر
اُودروُل دي دَ خپې دي داسې په جهان (16)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـولـي ګـتـي چـې قبـلـې تـه كـړي انســان
خپــل لاســونـــه پـــه پـتــول بــرابــرول دي(17)
مســنــون هــرخــواتــه عــمـل مـدام داكـول دي
دا اعـــمـــال دَ شــريــعــت پــوره مســنــون دي
رنــاګـــانـــې هــر طــرف تـــه دَ ژونــدون دي
تشهــد كـښـــې خپــلـــه ګــتــه اُوچتــول(18)
بيـــا پــــه اشهــد ســره اشـــاره كـــول
دا مســنــون عــمــل ثــابـت لــه شــريـعـت دے
هــر عـمـل كـښـې پـټ پـه پـټـه ځـه حـكـمـت دے
پـــه قــعــدۀ اخيــرنـــې كـښــې هــم درود(19)
پـــه ســنــتـــو كـښــې مــدام لـــري وُجـــود
پـه درود پســې دُعــا شـتــه شــريـعـت كـښـې(20)
شـك ددې خبــري نيشـتــه پـــه ســنــت كـښــې
ګـــرځــوُل دي پـــه طــرف دَ بنــې ســلام(21)
بيــا پــه ګـــس طـرف بـه مـونـځ شـي تـول تـمـام

دَ مونځ مستحبات

پـــه مـــانــځــه كـښـې تـول پـنـځـه مستـحـبـات دي
دَ افــضــل غـــوره مـــونــځـــونـــو دا صــفـــات دي
دَ لستــونــو نـــه لاســـونـــه چــې بهــر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب به خامخا په لړاو بروي
په رکوع او په سجدو کښې دري نه زيات
مستحب وئيل راغلي تسبيحات
حکم دغه منفرد له په جهان دے
امام دې نه استثنیٰ په هر مکان دے
دَ سجدې ځائې ته کتل دی په قيام کښې
دا آداب دَ مونځ ګوزار دی په اسلام کښې
خپلو خپو ته په رکوع کښې تل ګوری
په رکوع کښې خپلو خپو ته کړی نظر
چې له دين او له اسلام وی ښه خبر
مستحب دغه عمل دے هر بشر له
دا راغلي په اسلام کښې لړاو بر له
په جولي باندې نظر به کړی جلسه کښې
هم نظر به په جولي ساتی قعدې کښې
په اوږو باندې نظر وی په سلام کښې
هر يو امر دَ اسلام دے خپل مقام کښې
مستحب دی اسويلو کښې خله بندول
هر عمل په اطمينان سره دی کول
په ښي لاس باندې خله بنده کړه قيام کښې
نور دَ ګس لاس حکم شته په هر مقام کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ مونځ مکروهات

هغه کار چې شریعت کښې نۀ خوښیږي
په نامه به دَ مکروه هغه یادیږي

مونځ کښې سدل دے مکروه هر یو بشر له
دغه حکم دے غریب له هر افسر له

چې څادر دې زوړند کړي وي په سر
دغه سدل دے له سدل شه خبر

لویي مونځ کښې دَ کپړو سره مکروه دي
څنګ چې لویي دَ ویښتو سره مکروه دي

دَ کپړو راغندول منع دي مونځ کښې
یا کپړو له خوروُل منع دي مونځ کښې

مونځ مکروه دے چې کپړے دَ حقارت وي
تك ورسره هر محل ته په نفرت وي

دغه حکم لري خلۀ کښې څه نیول
ورسره په دې جهان کښې مونځ کوُل

بیا لوستل چې څۀ وي خلۀ کښې دَ قرآن
مونځ گزار له روا نه دے په هیڅ شان

مونځ کول دي په سستۍ سره سرتور
مکروهاتو کښې شامل دے په هر کور

چې حاجت لري دَ بول کله انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونځ مکروه دے دا ساعت په دي جهان
کاڼي دا رنګ لر کول دَ مونځ ګزار
لاندي زمکه باندي لاس وهل بار بار
مکروهاتو کښي شامل په هر قدم دے
شه خبر له دي هريو محترم دے
خپلو ګوتو نه تکونه دي ويستل
يا لاسونه دَيو بل سر مړل
دغه مونځ کښي لويي کول دَ هر بشر دي
مکروهاتو کښي شامل دا په هر در دي
اخوا ديخوا مخ قبلي نه اړول
مونځ ګزار له دي مکروه دغه کول
ناسته منع ده دَ سپي په رنګ ، انسان له
مکروهاتو کښي شامل ده مسلمان له
دَ پټکي په تاؤ سجده کښي کراهت دے
لوئي کمي دي جهان دَ عبادت دے
خورول هم دَ لاسونو په دا شان
چي په زمکه شي خنګلي دَ انسان
دا سجدو کښي هر بشر لره مکروه دي
دا غريب له هر افسر لره مکروه دي
دَ سنتو خلاف مونځ کښي کول کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروه دغه دي عمل دَ مونځ ګوزار
ختمول دَ مونځ ګوزار خپله سستي
چې پیدا په غزیدلو کړي چستي
دا مکروه عمل هم شته په هر قدم
ورسره شي رحمتونه هر خوا کم
هم شمیره دَ ایاتونو ده مکروه
هم شمیره دَ نور ځیزونو ده مکروه
بندول هم په څادر کښې خپل لاسونه
مکروهاتو کښې راځي دغه ځیزونه
په کپړو دَ ساه لرونکي ځیز تصویر
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحریر
چې خالي وي مخکښې صف له ابتدا
نو مکروه دي اُودریدل وروستو جدا
ښې یا ګس یا مخامخ لاندې تصویر
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحریر
اودریدل هم دَ امام بره اُوچت
دا عمل لري په مونځ کښې کراهت
اُوچت والے چې دَ یو لاس په مقدار وي
مکروه مونځ به هله دا دَ مونځ ګوزار وي
اُودریدل تول په محراب کښې دَ امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروهاتو کښي شامل دے دا تمام
که څه لږ وي رابهر امام محراب نه
دَ مکروه حکم به لاړ شي دغې باب نه
پټول لري دَ سترګو کراهت
مسلمان چې کړي دَ مونځ دا عبادت
اسویلی هم راویستل په خپل اختیار
مکروهاتو شامل دے په هردار
جُنبته ناسته هم مکروه په دې جهان ده
مونځ کښي ناسته چې کله دَ مسلمان ده
دَ سلام جواب ورکول په اشاره هم
مکروهاتو کښي بهر ده نظاره هم
دغه ټول دي مکروهات په مقام
نور ددې نه علاوه هم شته احکام

نواقص دَ مونځ (دَ مونځ ماتونکی څیزونه)

مونځ دَ پاره ماتونکے هر کلام دے
یا سلام کول، جواب یا دَ سلام دے
مونځ کښي مخکښي مقتدي چې له امام شي
مونځ به مات دَ سجدې او دَ قیام شي
دَ بالغ سړي په زوره چې خندا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونځ ماتیږي چې له غم ډکه ژړا وي
هم دَ مونځ دے ماتونکے هغه سوال
له مخلوق چې دَ غوښتو لري مثال
اُف یا آه ویستل له درد یا دَ څهٔ غمه
مونځ ماتیږي ورسره اے محترمه
غلطي لویه په قرآن کښې دَ بشر
مونځ ماتیږي ورسره په لر او بر
دې قرآن ته په کتلو دَ انسان
مونځ ماتیږي، چې ئې لولي مسلمان
مونځ چې څنګ په هر کلام سره ماتیږي
په ګنده ځائې کښې قیام سره ماتیږي
دَ قبلې چې کله ختم استقبال شي
مونځ به مات دَ مونځ ګوازه دغه حال شي
شرط په کښې دے چې بې عذره دا عمل وي
هله حکم ورسره به دغه تل وي
دا انسان چې کله مونځ کښې بې پردې شي
مونځ به مات ددې بشر په هر حصې شي
هم وئیل سبحان اللّٰه په څه خبر
مونځ ماتیږي ورسره دَ هر بشر
په ترجیع ماتیږي مونځ دَ مونځ ګوزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاد ساته تول دَ احمد علی اشعار
صورتونه شته دے نور هم په جهان
بس کافی دے اختصار له دا بیان

دَ پنځه وخته مونځونو بیان

تول پنځه وخته مونځونه په انسان دي
فرض کړي په معراج کښي پاك سبحان دي
دَ سحر، ماسپخین، مونځ دَ مازیګر
خامخا به دا کوی هر یو بشر
دَ ماښام، ورسره مونځ دَ ماسخوتن
دا دي فرض د دُنیا په هر یو تن
چي آزاد وی مسلمان وی او دانا وی
بالغ شوے ورسره هم په دُنیا وی
هیڅ څه عذر ورته نه وی دَ جهان
هیڅ څه عذر نه لری دغه انسان
فرض دے په دي شرطونو سره مونځ
ربَ تړلي خپل وختونو سره مونځ
په سحر کښي دي سنت دوه رکعتونه
ورسره آباد ساتي مدام کورونه
دوه دي فرض وریسي دَ شریعت بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خـــامـخــــادغـــه کـوُل دي هــر ســـاعــت بيـــا

بـــي لــــه عــذره درنـــه پــاتــي نـــه شـــي وروره!

پـــابـــنـــدي کـــړه دَ وختـــونــو وخـــت تـــه ګـــوره

مــــاسپــخيــن کښــي دي اول ســنــت څـلــور

هـــــر بشـــــر دي کــــړي ادا دغـــــه پـــــه کـــور

څــلـــور فـــرض وړپســــي دَ شـــريـعـــــت دي

دا ډالــــي دَ پـــــاك اللّــــــه ربُّ الــعــــزت دي

وړپســــي دوه دي ســــنــــت دَ پيـــغـــمبـــر ﷺ

دوه شتـــــه نـــفـــل وړپســــي هـــم مــعـتبـــر

پــــه اول دَ مـــازيـــګـــر کښــي هـم سـنـت شتــه

درتـــه پتـــه کـــۀ پـــاك نبــي سيــرت ﷺ شتــه

دوه ، څـلــور هــم نـقــل شــوي پــه سيــرت دي

نـقـل شـوي پـه سيــرت کښـي لــه حضـرت دي

کـــه څـلـورکـوے يـا دوه پـه کښـي اختيـار دے

شــريـعـــت کښـــي دا عـــمـــل دَ نيـغـــي لار دے

ورتـــــه غيـــــر مـــؤکـــده وائـــــي جهـــــان

هـــرطـــرف تـــــه پـــه دُنيـــا کښـــي عـــالـمـــان

څـــلـــور فـــرض وړپســــي دَ مــــازيــګـــــر دي

زرګــــران لــــــه زرو قـــدر نــــه خبـــــر دي

فـــرض دري رکــعـتـــه مـــونـځ کښـي دَ مـــابشــام دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوي شريعت کښي دا تمام دي
دوه سنت وړېسي وروستو دَ حضور ﷺ دي
نوافل له دي نه وروستو وروستو نور دي
دوه يا شپږ رکعته نفل دلته کښي دي
دَ محشر دَ پاره تل په کښي مزې دي
ماسخوتن کښي دي اول سنت څلور
دغه غير مؤکده دي په هر لور
څلور فرض وړېسي دَ ربَ اکبر دي
بيا سنت وړېسي دوه دَ پيغمبر ﷺ دي
نفل دوه دي وړېسي په لر او بر
غواړي دلته نفل کول کۀ يو بشر
بيا دَ وِترو دري رکعته په جهان دي
دا واجب په هر مؤمن او مسلمان دي
دوه نفلونه وړېسي شته په دُنيا کښي
کۀ زيات والے دَ جهان غواړے رښا کښي
په جمعه کښي دي اول سنت څلور
تاليدلے په کولو به وي ورور
دوه رکعته فرض مونځ دے په جمعه کښي
دا لازم په هر بشر دے ښاريه کښي
بيا سنت څلور رکعته وړېسي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ محشر دا رڼاګاني دي مزې دي

دوه رکعته وړپسي شته دمے هم نور

اداکیږي به په شوق دا په هر لور

وړپسي شته هر طرف ته دوه نفلونه

به په شوق سره پکار دي ټول مونځونه

....

دَ سنت مؤکده ، غیر مؤکده مونځونو بیان

نوم به تاوی اوریدلے دَ سنت

رڼاګاني دي دَ دین دَ شریعت

دا سنت دي په دوه قسمه د جهان

مؤکد ، غیر مؤکد شته دَ جانان ﷺ

دوه سنت مؤکده دَ هر سحر دي

ماسپخین کښي شپږ راغلی په هر در دي

سنتونه دوه رکعته دَ ماښام دي

ماسخوتن کښي دوه موجود په هر مقام دي

تراویح هم تجهد سنت اعمال دي

رڼاګاني هر بشر لره هر حال دي

....

تمت بحمد الله تعالیٰ وبتوفیقه ....ربنا تقبل منا انك انت السمیع العلیم وتب علینا

انك انت التواب الرحیم وصلی الله تعالیٰ علیٰ خیر خلقه محمد واٰله واصحابه

اجمعین ومن تبعهم باحسان الیٰ یوم الدین . آمین

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library